

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžfk/60/2019
Identifikačné číslo spisu: 1015200787
Dátum vydania rozhodnutia: 21.01.2020
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1015200787.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, so sídlom v Banskej Bystrici, Národná 12, IČO : 30 232 295, právne zastúpený : Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Suchý, spol. s r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Horná 13, IČO : 47 234 148, proti žalovanému : Úrad pre verejné obstarávanie, Odbor kontroly, so sídlom v Bratislave, Ružová dolina 10, v konaní o správnej žalobe proti protokolu žalovaného o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní zo 17. decembra 2014 č. 9951-7000/2014-OK/4, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu (sťažovateľa) proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2018 č. k. 5 S 119/2015-90 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave z 09. augusta 2019 č. k. 5 S 119/2015-120, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a .
Účastníkom konania náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „správny súd“) uznesením z 30. apríla 2018 č. k. 5 S 119/2015-90 v spojení s opravným uznesením z 09. augusta 2019 č. k. 5 S 119/2015-120 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie správneho súdu“) odmietol správnu žalobu proti protokolu žalovaného o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní zo 17. decembra 2014 č. 9951-7000/2014-OK/4 (ďalej aj ako „rozhodnutie žalovaného orgánu verejnej správy“ alebo „protokol žalovaného orgánu verejnej správy“) ako neprípustnú podľa ustanovenia § 98 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku z dôvodu, že nepodlieha súdnemu prieskumu v správnom súdnictve. Správny súd vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.
2. Žalobca podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas proti rozhodnutiu správneho súdu kasačnú sťažnosť (ďalej aj ako „podaná kasačná sťažnosť“ alebo „kasačná sťažnosť žalobcu“), v ktorej sa domáhal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „kasačný súd“) zrušil rozhodnutie správneho súdu a vrátil vec správnenému súdu na ďalšie konanie. Žalobca napadol rozhodnutie správneho súdu podanou kasačnou sťažnosťou v celom rozsahu z dôvodu podľa ustanovenia § 440 ods. 1 písm. g)

Správneho súdneho poriadku - súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, keď podľa žalobcu protokol žalovaného orgánu verejnej správy je možné považovať za rozhodnutie preskúmateľné v správnom súdnictve.

3. K podanej kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný orgán verejnej správy listom z 09. novembra 2018 a žiadal aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný podľa ustanovenia § 21 písm. a) Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 438 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (ustanovenie § 443 Správneho súdneho poriadku a ustanovenie § 444 Správneho súdneho poriadku), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (ustanovenie § 442 Správneho súdneho poriadku), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (ustanovenie § 439 Správneho súdneho poriadku), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (ustanovenie § 445 ods. 1 Správneho súdneho poriadku a ustanovenie § 57 Správneho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa ustanovenia § 440 Správneho súdneho poriadku, ustanovenia § 441 Správneho súdneho poriadku a ustanovenia § 453 Správneho súdneho poriadku a postupom podľa ustanovenia § 455 Správneho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, po neverejnej porade senátu (ustanovenie § 137 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 452 ods. 1 Správneho súdneho poriadku) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť žalobcu je potrebné zamietnuť.

5. Predmetom konania pred kasačným súdom je rozhodnutie o podanej kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozhodnutiu správneho súdu, ktorým správny súd odmietol správnu žalobu proti protokolu žalovaného o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní zo 17. decembra 2014 č. 9951-7000/2014-OK/4 ako neprípustnú podľa ustanovenia § 98 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku z dôvodu, že nepodlieha súdnemu prieskumu v správnom súdnictve.

6. Kasačný súd na úvod konštatuje, že správne súdnictvo je založené na princípe generálnej klauzuly obsiahnutej v ustanovení § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, čo v zásade znamená, že súdnemu prieskumu zákonnosti v správnom súdnictve podliehajú v zásade všetky rozhodnutia vydané orgánmi verejnej správy s výnimkou tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Rozsah právomoci pri preskúmaní rozhodnutí orgánov verejnej správy je ďalej obmedzený negatívnou enumeráciou rozhodnutí, ktoré správne súdy nepreskúmajú. Rozhodnutia, ktoré správne súdy nepreskúmajú, sú vymedzené v ustanovení § 7 Správneho súdneho poriadku, ktoré obsahuje taxatívny výpočet konkrétnych druhov rozhodnutí, ktoré sú vylúčené zo súdneho prieskumu v správnom súdnictve.

7. Kasačný súd v tejto súvislosti, využitím ustanovenia § 464 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydané v obdobnej veci pod sp. zn. 1 Sžfk 9/2017 a pod sp. zn. 4 Sžfk 25/2018, z ktorých prevzatú časť odôvodnenia vo vzťahu k napadnutému protokolu žalovaného orgánu verejnej správy cituje :

„Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (žalobcu), t. j. zodpovednosti za obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd vybrať si podľa z prostriedkov ochrany upravených procesnými predpismi ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený zasahovať do tejto procesnej slobody, t. j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho počas súdneho prieskumu presvedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

Aj po nadobudnutí účinnosti Správneho súdneho poriadku naďalej platí, že v systéme správneho súdnictva vychádza právna úprava prístupu k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základy žaloby z princípu generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (§ 248 OSP, § 7 SSP). Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd (čl. 46 ods. 2 veta druhá Ústavy Slovenskej republiky).

Je treba zdôrazniť, že Občiansky súdny poriadok upravuje právomoc správneho súdu vymedzením

rozhodnutí správných orgánov vylúčených zo súdneho preskúmania podobne ako Správny súdny poriadok, aj keď právna úprava správných aktov, ktorých súdny prieskum sa neprípúšťa, je v SSP stanovená podrobnejšie. Oba procesné predpisy však neprípúšťajú súdne preskúmanie rozhodnutí alebo opatrení orgánov verejnej správy predbežnej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

Rozhodujúcim kritériom pre posúdenie prípustnosti súdneho preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy je teda vždy ich spôsobilosť zasiahnuť do práv, slobôd alebo záujmov subjektov, ktorým sú určené, ako to správne tvrdí žalobca. Súdnemu preskúmaniu preto podliehajú aj také správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nespĺňajú formálne náležitosti rozhodnutia, za predpokladu, že sa nimi právne záväzným spôsobom (bez možnosti nápravy prostredníctvom riadnych opravných prostriedkov) zakladajú, menia alebo rušia práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo sa ich priamo dotýkajú. V tomto zmysle žalobca dôvodne poukazuje na vyššie označenú judikatúru definujúcu preskúmovaciu právomoc správneho súdu.

Kasačný súd sa však stotožňuje s názorom žalovaného, že napadnutý protokol a zápisnica o jeho prerokovaní uvedené požiadavky pre prípustnosť súdneho preskúmania v správnom súdnictve nespĺňajú. Tento záver podporuje aj krajským súdom citovaná argumentácia Najvyššieho súdu v rozsudku sp. zn. 5Sžf/26/2012 z 29. novembra 2012, na ktorý sa žalobca odvoláva, v ktorom Najvyšší súd uviedol, že „...považuje za potrebné zdôrazniť, že zatiaľ čo protokol a zápisnica o prerokovaní protokolu ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože osebe nepredstavujú zásah do práv a právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu, ich časť obsahujúca uloženie povinnosti alebo sankcie je nutne, s ohľadom na ich spôsobilosť takéhoto zásahu, vylúčená spod negatívnej enumerácie § 248 OSP...“.

8. Z týchto rozhodnutí, ako aj zo skoršieho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 5 Sžf 31/2011, vyplýva, že jediným aspektom, na základe ktorého bola konštatovaná prípustnosť súdneho preskúmania protokolu a zápisnice, bola v protokole uložená povinnosť kontrolovanému subjektu prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin, ktoré umožňoval uložiť v tom čase platný zákon č. 10/1996 Z. z.. Keďže žalovaný orgán verejnej správy postupoval pri kontrole postupu zadávania zákazky u žalobcu podľa ustanovení zákona č. 26/2005 Z. z., nebola žalobcovi v protokole žalovaného orgánu verejnej správy uložená žiadna povinnosť, ktorá by zasiahla do jeho právnej sféry a ktorej uloženie by odôvodňovalo prípustnosť súdneho preskúmania protokolu žalovaného orgánu verejnej správy.

9. Kasačný súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžfk/15/2018 z ktorého vyplýva, že protokol o výsledku dodržiavania zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako i zápisnica o jeho prerokovaní v prípade, ak kontrolovanému subjektu neukladajú práva a povinnosti, sú iba podkladovým materiálom pre prípadné rozhodnutie o uložení sankcie za spáchanie správneho deliktu na úseku verejného obstarávania (§ 149 citovaného zákona). Tieto správne akty nie sú spôsobilé zasiahnuť do práv a povinností kontrolovaného subjektu, pretože majú iba predbežnú povahu, a preto nepodliehajú súdnemu prieskumu. Až v prípade, ak správny orgán zvolí na základe zistení z kontroly zákonom predpísaný postup (podľa § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov) a vyvodí z kontrolných zistení pre žalobcu sankčný postih, bude rozhodnutie o uložení pokuty ako aj postup správneho orgánu tomuto rozhodnutiu predchádzajúci, preskúmateľný súdom, pretože až týmto rozhodnutím dôjde k zásahu do práv a povinností žalobcu. Uvedené rozhodnutie bolo s touto právnou vetou publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom R 53/2018.

10. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľa sa správny súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a neopomenul žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, v dôsledku čoho správny súd správne právne posúdil predmetnú vec a neporušil práva žalobcu na spravodlivý proces. Z uvedeného dôvodu kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu podľa ustanovenia § 461 Správneho súdneho poriadku ako nedôvodnú zamietol.

11. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že žalobcovi (sťažovateľovi), ktorý nemal v konaní o kasačnej sťažnosti úspech, nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal (ustanovenie § 467 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením §

167 ods. 1 a contrario Správneho súdneho poriadku). Žalovanému orgánu verejnej správy kasačný súd nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal, keďže to nemožno spravodlivo požadovať a v súvislosti s kasačným konaním žalovanému orgánu verejnej správy ani trovy nevznikli (ustanovenie § 467 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 168 Správneho súdneho poriadku).

12. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.